

kan mere end jeg paafskjønne Betydningen af de nyere Udsørselsveie, som ere blevne aabnede for en directe Forbindelse med England, og den ærede Finantsministers Fortjeneste i denne Henseende; men jeg troer ikke, at man bør lægge en saadan Vægt paa disse Udsørselsveie, at man derfor skulde ligesom besvare den gamle Udsørsels- og Indsørselsvei over Hamborg. Jeg troer, at det er ikke uvigtigt for et Land, at have forskjellige Udsørselsveie, saaledes at de Bedkommende efter eget Ønske kunne benytte den Vel, de ansee for den bedste, og ad hvilken de kunne faae de bedste Priser for deres Varer og kjøbe deres Varer billigst; thi det er Hovedsagen i alle commercielle Forhold, og det har vistnok ogsaa en væsentlig Betydning for Jylland og for Hertugdømmet Slesvig.

Jeg finder endelig ogsaa, at der er en vis Billighed, som taler for, at stræbe hen imod en Toldeenhed. Det kan nemlig ikke nægtes, at vi selv have seet Besværigheden af Toldgrændsen mellem Jylland og Hertugdømmet Slesvig, og at man, efterat denne Toldgrændse er ophævet og en ny er opført imellem Hertugdømmerne, har bragt disse Statsdele, og navnlig de Dele af dem, der grændse til hinanden, i en saadan Stilling, at man vistnok maatte ønske at komme ud deraf, saa snart det paa nogen Maade kan lade sig gjøre. Disse ere altsaa de væsentligste Hensyn, som efter min Mening ville gjøre det ønskeligt, at stræbe efter at komme ind paa en Toldeenhed.

Jeg overseer imidlertid ikke paa den anden Side de Betæneligheder, som man kan have ved at gaae ind paa Lovudkastet, og det foreskommer mig, at den høitagtede Finantsminister ikke har været heldig i at imødegaae disse Betæneligheder. Der er saaledes først fremhævet Hensynet til det tydske Forbund; der er i saa Henseende fremhævet de Bestræbelser, der have afløst den tidligere politiske, nemlig Bestræbelsen efter en Toldeenhed i selve Tydskland. Det er gjort gjældende, at Danmark let vilde kunne komme i Modstrid med disse Bestræbelser, naar Toldgrændsen blev forlagt til Elben. Ligeoverfor disse Betæneligheder har den høitagtede Finantsminister fremhævet Hensynet til den bestaaende Ret, og har med mandigt Mod

hærdet Danmarks Ret her i Salen ligeoverfor saadanne mulige Anfægtelser (Hør!); men vi, som her ere tilstede, kunne ikke undlade at lade vor Erindring gaae tilbage til 1848; den ærede Finantsminister taler ikke med unge Mennesker, der slet ikke kjende Noget til Danmarks seneste Historie. Danmarks seneste Historie foreligger som en stor Kjendsgjerning, som en stor praktisk Fortolkning af, hvad Forholdet til det tydske Forbund vil sige (Hør!). Jeg troer ikke, at den ærede Finantsminister i og for sig ikke skulde være enig med mig i denne Henseende. Men, har den ærede Minister sagt: Ja, saadanne revolutionnaire Forhold som de, der fandt Sted i 1848, kunne kaste Alt overende; han indrømmer altsaa, at de revolutionnaire Forhold havde en stor og væsentlig Betydning i 1848. Men er det da — tillader jeg mig at spørge — alene de revolutionnaire Kræfter, der paa en eenstidig Maade have opfattet Forholdet mellem det tydske Forbund og Landsherren i Holsteen? Finde vi ikke, efterat Revolutionen aldeles var forbi, at Forbundsdagen i Frankfurt har fortolket, eller maaskee ikke engang gjort sig Umage for at fortolke Forbundsloven paa en saadan Maade, at den ærede Finantsministers Opfattelse af den ikke har formaet at gjøre sig gjældende Lige overfor den? Var det stemmende med Forbundsloven, at Østerrig ikke vilde trække sine Tropper tilbage, efterat have beroliget Oprøret? Stemmer dette med Forbundsloven? (Nei!). Ja, jeg troer, at jeg kunde anføre Uttringer af selve Regjeringen om, at dette var Noget, der stod i aabenbar Strid med Forbundsloven (Hør! Hør!). Var, spørger jeg fremdeles, Østerrig og Preussen i revolutionair Tilstand, dengang de gjorde denne Mening gjældende? Var Kolligheden ikke dengang fuldstændig tilveiebragt i Landet? Var ikke dengang det legitime Herredømme i sit fuldeste Omfang gjenindsat i al sin Kraft og Myndighed, og faae vi alligevel ikke disse Noter paa en ganstke særegen Maade gjøre det tydske Forbunds Rettigheder gjældende ligeoverfor Danmark? Man maa ikke overse, at der i saadanne politiske Forhold — jeg siger det i Sandhed ikke for at belære den ærede Finantsminister, han veed det ligesaa godt som jeg, jeg